

vil komme til at omfatte saadanne Virksomheder, som har afgørende Betydning for Befolkningens Ernæring. Jeg havde hellere set, at det havde staaet ganske klart anført i Lovforslaget, hvilke Næringsveje, hvilke Bedrifter der kan erholde denne Sprit med den fulde Afgifts Godtgørelse eller fri for Tillægsafgiften; det havde jo for Industrien og for Befolkningen været af stor Betydning, om man her direkte kunde have set det. Nu vil det kun medføre, at Administrationen og den højtærede Minister senere vil faa et betydeligt Arbejde med at undersøge og dømme om, hvilke Anvendelser der kan berettigede til at erholde disse Moderationer i de foreslaaede Afgifter.

Nede i det andet høje Ting har man — og det maa jeg meget beklage — indført en lille Bestemmelse om, at Sprit til Kogning og Belysning eventuelt skulde være helt afgiftsfri. Det er ikke, fordi jeg ikke under de paagældende, at den er afgiftsfri, for jeg havde egentlig intet mere ønsket, end at den denaturerede Sprit helt var fritaget for denne Afgift; men dette, at en enkelt lille Artikel indenfor dette meget store mangesidige Forbrug skal gøres fri, vil, efter hvad jeg kan skønne, medføre et meget bekosteligt og meget kompliceret Kontrolapparat, der vil være til Ulempe for Administrationen, for Handelen og ikke mindst for Forbrugerne. Thi det er jo saaledes, at selv om Sprit kaldes Kogesprit, er det den samme Sprit, som bruges til meget andet. Det er saaledes, at Brugsforeningen eller Købmanden ude paa Landet eller i Byen køber hos Fabrikken sin halve Tønde eller sit Anker denatureret Sprit, og naar han saa har faaet det hjem, kan han have det liggende maaske en Maaned eller to; han sælger en Liter eller to til en Snedker, som bruger det til at polere med, eller til en Maler, som bruger det til Farve. Saa kommer der en Dame og køber 2 dl; det skal hun have hjem til at koge ved, og for saadan en dl eller to skal hun maaske have en Godtgørelse i Afgiften af 3,8 eller 7,6 Øre. Det er en meget lille Forretning, og hele Afsætningen af Kogesprit er overhovedet hele Landet over kun en lille Forretning, men den vil medføre meget betydeligt Besvær. Naar denne Dame har faaet disse to dl hjem, kan det godt være, at hun, hvis hun skal ud om Aftenen, hælder noget paa Krølleapparatet for at krølle sig. Det kan ikke direkte kaldes at koge, det er en Luksus at frisere sig med Krøller. Men saa siges der: Det spiller ingen Rolle, det gaar ind under Kogeforbruget. Hvis imidlertid en Frisør til teknisk Anvendelse

hos Købmanden vil købe Sprit og bruge den i Krølleapparatet, saa bliver det ikke Kogesprit, og han faar ingen Godtgørelse. Den samme Kogesprit, som Frk. Jensen, eller hvad hun nu hedder, køber, bliver her Sprit til teknisk Anvendelse. Jeg ser ikke rettere, end at dette vil skabe betydelige Vanskeligheder, og jeg vilde ønske, at det Ændringsforslag aldrig var faldet i Pennen og ført her op i Landstinget. Jeg ved ogsaa, at man heroppe nærer den Anskuelse, at det kan afføde mange Vanskeligheder. Det havde været rart at faa det ændret, men der er ikke Stemning for det. Den glade Juletid stunder til, og Tinget skulde gerne hjem, og hvis Lovforslaget skulde i Udvalg og ændres for denne ringe Bestemmelses Skyld, vilde det maaske føre til, at Lovforslaget ikke blev ophøjet til Lov før en Gang midt i Januar. For den Industri, jeg repræsenterer, vilde det ogsaa være meget ubehageligt, om Vedtagelsen af denne Lov trak længere ud. Jeg nævnedes for et Øjeblik siden, at vi i 2½ Maaned har ligget med de beslaglagte Varer paa Lager, og en Udsættelse vilde altsaa forøge Tiden med endnu en Maaned. Hvis Lovforslaget nu kunde fremmes, uden at der stilles Ændringsforslag, saa at det ikke skal sendes ned til det andet høje Ting, er det at haabe, at Salget kan blive givet fri, og at der kan blive noget at arbejde med, saaledes at Virksomhederne ude i Landet igen kan begynde at beskæftige den Arbejdsstyrke, de har haft gaaende i 2½ Maaned, og som de har haft betalt Lønninger og Gage uden at have noget at give den end at bestille. Jeg maa gøre opmærksom paa, at uagtet vi har staaet under disse Vilkaar, er der mig bekendt ingen af vore Virksomheder, som har benyttet Lejligheden til at afskedige deres Folk, vi har beholdt dem og set Tiden an, derfor er det om at gøre, at denne Kaostid ikke bliver længere end nødvendigt. Som jeg før nævnedes, er Industriens Produktion nedskaaret med 81 pCt.; ærede Medlemmer vil kunne forstaa, at det for de meget store Bedrifter, som det her drejer sig om, er en overordentlig uholdbar Situation, og de Produkter, som fremstilles, Brødgær og den tekniske Sprit, bliver nu ogsaa meget dyrere, end de vilde være blevet, om man kunde have arbejdet med fuld Drift. Vi har til Dato maattet holde saa godt som alle Virksomheder i Gang, kun en har vi maattet hjælpe ud af det, fordi Fabrikationen efter Ministeriets Forordning af 6. Marts blev saa lille, at den overhovedet slet ikke kunde betale sig, og to andre har vi maattet give en maanedlig Understøttelse.